

העמותה לקידום תיאטרון השעה (ע.ה. 580276764)
תיאטרון רפרטוארי מוכר ונתמך ע"י משרד התרבות והספורט מנהל התרבות - מדור תיאטרון

העמותה לקידום תיאטרון השעה לישראל ולנוער

התשמע קורא

תשרי תרבות - שרי אריה
טל. 09-9540707, פקס. 09-9540747
מייל: TishreyTarbut@gmail.com

העמותה לקידום תיאטרון השעה (ע.ה. 580276764)
THE ISRAELI ASSOCIATION FOR THE ADVANCEMENT OF THE CHILDREN AND YOUTH'S SOCIAL THEATRE
רח' נחלת יצחק 8 תל-אביב 674476 • טל. 03-6961170 • פקס. 03-6961377
דוא"ל: e-mail:teatron@bezeqint.net • אתר האינטרנט: www.haamuta.com
קישור לפייסבוק: www.facebook.com/teatronhashaa

תקציר ההצגה:

פגש מרתק ומרגש בין שחקן חירש ובין שחקנים שומעים

אנה היא ילדה חירשת אשר למדה כל ימיה בכיתות ובמוסדות מיוחדים לחירשים. כעת, במעבר מבית הספר היסודי לחטיבה, מבקשת אנה מאביה לממש את חלומה ולאפשר לה לעבור וללמוד בבית הספר לאומנויות. אולם אביה הלוקה אף הוא בשמיעתו, מסרב לחתום על הטפסים המאשרים לה להיבחן לבית הספר, בטענה כי עולם השומעים אינו מסוגל לקלוט אדם הלוקה בשמיעתו ולכן עליה להמשיך וללמוד במוסדות מיוחדים. על אף התנגדותו של אביה בוחרת אנה ללכת ולהיבחן לבית הספר לאומנויות. בדרכה, יהיה עליה להתגבר על פחדיה, על התנגדותו של אביה, על דעות קדומות ומאבקי כוח ועל מקומה בחברת הילדים המתקשים לקבל אותה, על שונותה וייחודיותה. בתוך מארג אומנותי המשלב אנימציה, מחול, שירה ונגינה מצליחה אנה ליצור מרחב חדש של קבלה, הגשמה והקשבה.

דבר המחזאי והבמאי-גדי צדקה:

הפעם הראשונה בה פגשתי אדם חירש, הייתה בילדותי. אחד מבניו של ידיד משפחה שלנו, הינו חירש. ובילדותנו הרחוקה, הקשר בינינו היה נורמלי לחלוטין. שיחקנו יחד כדורגל, תופסת ומחבואים, רכנו והשלמנו, והבנו האחד את השני כמעט ללא קשיים. בזיכרונות ילדותי לא זכורה לי החירשות שלו כמגבלה המפריעה לקשר בינינו. עם הזמן ככל שהתבגרנו שנינו, יכולת התקשורת בינינו הלכה והתמעטה, והיום אני מבין, כי לילדים יש את היכולת לחוש, להקשיב ולהרגיש את האחר, יכולת ההולכת ונוטשת אותנו ברבות השנים. המחזה "התשמע קולי" עוסק ברצונה של ילדה אחת, להיות ילדה ככל הילדים. המאבק שלה פוגש את העולם בו בני האדם החירשים והשומעים כאחד, מתקשים להקשיב ולשמע האחד את השני. ודווקא עולם הילדים פתוח ומקבל ומכיל את השונה ביתר טבעיות. במהלך הכתיבה ערכתי פגישות וראיונות עם חירשים בוגרים, עם שומעים בוגרים שהינם הורים לילדים חירשים, ועם ילדים חירשים. לתדהמתי ולשמחתי, גיליתי עולם תרבותי שלם, שפה ייחודית ויפה עד לכדי מחול של ממש, עומק רגשי נדיר, ולבבות פתוחים לרווחה. אך לא הכל נפלא, במהלך הפגישות נתקלתי גם בלא מעט תסכולים וקשיים אותם חווה אדם הלוקה בשמיעתו, סיפורים על יחס פוגעני ועל אפליה במקומות העבודה, על חוסר נגישות מספק באמצעי התקשורת, על בורות של קהל השומעים בכל הנוגע לשפת הסימנים, ותסכולים אישיים הנובעים מן הקושי הטבעי להתגבר על המגבלה. תקוותי היא שהמחזה וההצגה יתרמו את תרומתם הצנועה להרחבת אפשרויות הקליטה והחיבור בין חירשים לשומעים. את המחזה הזה אני מקדיש לכל אלו אשר קולם טרם נישמע, אך בליבותיהם רצון עז להשמיעו.

ממחשבותיה של רינת מטטוב-בתפקיד אנה:

קיבלתי הזדמנות נדירה לגלם את אנה, ילדה אמיצה, לוחמת צדק וחופש. בקריאה הראשונה של המחזה החיבור שלי אל אנה היה מידי. גם אני, כמו אנה גדלתי כשונה בחברה של צברים והרצון של אנה "להיות כמו כולם" הרגיש לי מוכר וקרוב. האתגר הגדול שלי בחדר החזרות היה לנסות לנתק את עצמי מהיכולת לשמוע. הרחקתי את עצמי מהצלילים ומהקולות ונכנסתי פנימה לתוך הדממה. הדממה הזאת אפשרה לי להקשיב לקולות הכי פנימיים שלי ולהתבונן בעצמי ובסובבים אותי. העיניים הם האוזניים והידיים הם המילים והגוף היא השפה שאיתה מתקשרים. גיליתי שכשיש מגבלה הרצון להתגבר עליה מתעצם. הרצון של אנה לקבל הזדמנות שווה כמו כל הילדים הפכה למשימה עליונה וכדי להשיג אותה אנה צריכה לגייס את כל החושים האחרים. בשביל המשימה הזאת הקיפו אותי אנשי מקצוע שמתמחים בתקשורת בלתי אמצעית. המורה שלי לשפת סימנים עזרה לי לגלות את הקול הפנימי של אנה וכיצד ניתן לתקשר ללא מילים רק דרך הידיים והפנים. כוריאוגרף חירש לימד אותי לבטא את הרצון של אנה דרך הגוף וכך הגעתי לעומקים שהמילים בדרך כלל מצליחות לחסום. אנה היא ציפור דרור שרוצה לעוף, לגדול ולפרוח. היא מלמדת אותנו שמגבלות הן חלק בלתי נפרד מהחיים שלנו ורק אצלינו הבחירה אם להאמין במגבלה או ברצון להתגבר עליה.

ממחשבותיו של שחקן חירש אילם-שובל בן זאב:

הנני חירש מלידה וכל חיי מחולקים לשני עולמות: עולם אחד שהוא שומע והשני שהוא חירש. לא תמיד הצלחתי לשלב את שני העולמות וכאן כשחקן חירש המשחק לראשונה על הבמה, אני חושף את שני העולמות בהם אני חי. להיות אדם חירש בעולם השומע - זו משימה לא פשוטה, אולם יש בה מעין שילוב קסום, רעש ושקט מעורבים בקולות בלתי פוסקים. בהצגה אני משחק אבא חירש לילדה חירשת, הרוצה לחבר את שני העולמות לעולם אחד תקשורת נגיש וקשוב יותר. זהו מסע ארוך וקשה אשר בסופו, כולי תקווה, כי "התשמע קולי" תתרום את חלקה לקבלת השונה בבני אדם.

דבר המוזיקאי-ארז יולביץ':

הלחנת מוזיקה להצגה שהנושא המרכזי בה הוא חירשות היא משימה מאתגרת ביותר. מצד אחד רוצה המוזיקאי להעצים את החוויה הרגשית בעזרת הצלילים המוזיקליים, אך יחד עם זאת עליו לתת ביטוי גם לחוויה הרגשית של החירש, שהינו מוגבל בתחושת החוויה הבאה מצלילים. לצורך כך ובעצה אחת עם במאי ההצגה, הפכנו את אולפן ההקלטות למעין מעבדה של צלילים תוך חקירה וגילוי של חוויית "השמיעה" של החירש, ויצירת מוטיבים ייחודיים להצגה כדי להעניק לצופה את תחושת הצליל המוגבל והכמעט לא נמצא, לצד חוויות רגשיות מוזיקליות מלאות. כתוצאה מכך מדלג פסקול ההצגה בין "מוזיקה לשומעים" ו"מוזיקה לחרשים" תוך שילוב שתי החוויות לחוויה קיומית אחת.

נקודות למחשבה:

1. האם פגשת פעם אדם חירש?
2. מה לדעתך הקשיים והמגבלות איתם מתמודד אדם חירש בחיי היום יום?
3. מה לדעתך הקשיים והמגבלות אותם אנו יכולים להסיר מחייהם של הלוקים בשמיעתם?
4. האם היית רוצה ללמוד יחד עם תלמידים חירשים בכיתה אחת?
5. מה לדעתך צריך לשנות בכיתה בה הנך לומד, כדי שגם ילד או ילדה חירשים יוכלו ללמוד בה?
6. אילו ניתנה לך ההזדמנות לחוות יום בחייו של ילד חירש, אילו חוויות חיוביות או שליליות, אתה סבור שהיית חווה ביום כזה?
7. המלחין הידוע - לודוויג ואן בטהובן, המדען הדגול - תומס אדיסון, הסופרת הלן קלר ועוד רבים וטובים היו חירשים או לוקים בשמיעתם. כיצד אתה חושב הצליחו האנשים הללו להתגבר על לקותם ליצור לכתוב ולהמציא, על אף הכל?
8. האם החברה בה אנו חיים עושה מספיק להקלת חייהם של החירשים?

היכרות ראשונית עם שפת הסימנים:

שפת הסימנים הוא כינוי לכל אחת מהשפות הטבעיות שמשמשות בתנועות ידיים, מחוות גוף והבעות פנים כאמצעים העיקריים להעברת מסרים וליצירת תקשורת בין הדוברים. זאת בניגוד לשפה מדוברת שבה האמצעי העיקרי הוא הקול המופק בחללי הפה, האף והגרונ. האוכלוסייה העיקרית שמשמשת בשפת סימנים היא אוכלוסיית החירשים וכבדי-השמיעה, בעיקר אלה שנולדו כבדי-שמיעה או שלקו בשמיעתם בגיל צעיר.

אינטונציה מובעת באמצעות הבעות פנים. כך, לפי הבעת הפנים של המסמן אפשר להבין אם המשפט הוא משפט חייווי, משפט שאלה, קריאה וכיוצא בזה.

חפשו ב- YouTube
"התשמע קולי - תיאטרון השלשה"